

Bruxelles, 24. studenoga 2017.
(OR. en)

14867/17

**Međuinstitucijski predmet:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 760
ANTIDISCRIM 59
JAI 1097
MI 872
FREMP 134**

IZVJEŠĆE

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika (dio 1.) / Vijeće
Br. preth. dok.:	14071/17
Br. dok. Kom.:	11531/08 - COM(2008) 426 final
Predmet:	Prijedlog direktive Vijeća o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovu vjeru ili uvjerenje, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju – izvješće o napretku

I. UVOD

Komisija je 2. srpnja 2008. donijela prijedlog direktive Vijeća kojim se zaštita od diskriminacije na temelju vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije želi proširiti na područja izvan zapošljavanja. Nadopunjujući postojeće zakonodavstvo EZ-a¹ u tom području, predloženom horizontalnom direktivom o jednakom postupanju zabranila bi se diskriminacija na navedenim temeljima u sljedećim područjima: socijalnoj zaštiti, što uključuje i socijalno osiguranje i zdravstvenu zaštitu, obrazovanju te pristupu robi i uslugama, što uključuje i stanovanje.

¹ Posebno direktive Vijeća 2000/43/EZ, 2000/78/EZ i 2004/113/EZ.

Velika većina delegacija prijedlog je u načelu pozdravila, a mnoge su poduprle činjenicu da se njime postojeći pravni okvir želi upotpuniti radom na svim četirima temeljima diskriminacije s pomoću horizontalnog pristupa.

Većina delegacija potvrdila je važnost promicanja jednakog postupanja kao zajedničke društvene vrijednosti u EU-u. Nekoliko je delegacija posebno istaknulo važnost navedenog prijedloga u kontekstu provedbe Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD). Međutim, neke delegacije radije bi dale prednost ambicioznijim odredbama u pogledu invaliditeta.

Premda naglašavaju važnost borbe protiv diskriminacije, neke su delegacije u prošlosti dovele u pitanje potrebu za prijedlogom Komisije, koji vide kao narušavanje nacionalne nadležnosti za određena pitanja i smatraju ga oprečnim načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti. Neke delegacije i dalje izražavaju sumnju u pogledu uključivanja socijalne zaštite i obrazovanja u područje primjene. Dvije delegacije zadržale su opću rezervu.

Neke delegacije također su zatražile pojašnjenja i izrazile zabrinutost, posebno u vezi s nedostatkom pravne sigurnosti, podjelom nadležnosti te praktičnim, financijskim i pravnim učinkom prijedloga.

Zasad su sve delegacije zadržale opću analitičku rezervu na prijedlog. Delegacije CZ, DK, MT i UK zadržale su parlamentarnu analitičku rezervu. Komisija je u ovoj fazi potvrdila svoj izvorni prijedlog i zadržala analitičku rezervu na sve njegove promjene.

Europski parlament 2. travnja 2009. donio je mišljenje u okviru postupka savjetovanja². Nakon stupanja na snagu Ugovora iz Lisabona 1. prosinca 2009. prijedlog je sada obuhvaćen člankom 19. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te je stoga u Vijeću, nakon dobivanja *suglasnosti* Europskog parlamenta, potrebna jednoglasnost.

² Vidjeti dokument A6-0149/2009. Jean Lambert (UK/LIBE/Zeleni/Europski slobodni savez) aktualna je izvjestiteljica EP-a.

II. RAD VIJEĆA TIJEKOM ESTONSKOG PREDSEDANJA

Tijekom estonskog predsjedanja Radna skupina za socijalna pitanja nastavila je ispitivanje prijedloga³ na temelju dvaju skupova prijedloga predsjedništva u vezi s nacrtom.⁴

U središtu rasprava u okviru Radne skupine bila su sljedeća glavna pitanja:

a) **višestruka diskriminacija** (*članak 2. stavak 2. i članak 2. stavak 3-a te uvodne izjave 12. i 12.ab*)

U svojim prijedlozima u vezi s nacrtom predsjedništvo je nastojalo razjasniti pojam višestruke diskriminacije koji je ranije uveden u tekst kako bi se žrtvama diskriminacije pružila bolja zaštita.

Predsjedništvo je istaknulo da je višestruka diskriminacija u praksi česta pojava, ali ju je vrlo teško dokazati te, nadalje, da su konkretni razlozi za diskriminaciju u slučajevima višestruke diskriminacije često obuhvaćeni različitim instrumentima. Stoga se nacrtom direktive o kojem se pregovara obuhvaćaju vjera ili uvjerenje, invaliditet, dob i spolna orijentacija, dok je diskriminacija na temelju spola obuhvaćena Direktivom 2004/113/EZ⁵, a diskriminacija na temelju rasnog ili etničkog podrijetla Direktivom 2000/43/EZ⁶.

Predsjedništvo je stoga predložilo uvođenje unakrsnih upućivanja na spomenute direktive u članak 2. stavak 3-a i objašnjenja pojma u uvodnoj izjavi na sljedeći način:

³ Sastanci su održani 20. rujna i 14. studenoga.

⁴ Vidjeti dok. 11875/17 i 12480/17.

⁵ Direktiva Vijeća 2004/113/EZ od 13. prosinca 2004. o provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pristupu i nabavi robe, odnosno pružanju usluga. SL L 373, 21.12.2004., str. 37.

⁶ Direktiva Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo. SL L 180, 19.7.2000., str. 22.

„Višestrukom diskriminacijom smatra se diskriminacija u bilo kojem obliku koja se temelji na kombinaciji dvaju ili više sljedećih razloga: vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi ili spolne orijentacije ili, u nekim okolnostima, spola ili rasnog ili etničkog podrijetla. Do takve višestruke diskriminacije moglo bi doći i kombinacijom dvaju ili više razloga, koji pojedinačno ne bi doveli do diskriminacije dotične osobe” (uvodna izjava 12.ab).

Mnoge delegacije ponovno su potvrdile svoju podršku uključivanju pojma višestruke diskriminacije u novi nacrt direktive te pozdravile novi tekst koji je uveden.

Uz snažnu podršku uključivanju pojma višestruke diskriminacije Komisija je naglasila potrebu za potpunim obuhvaćanjem višestruke diskriminacije na temelju spola i rase, koja je jedini oblik višestruke diskriminacije koji nije obuhvaćen definicijom.

Nadovezujući se na prethodne prijedloge nekih delegacija, Komisija je usto podržala dodavanje upućivanja na Direktivu 79/7/EEZ⁷ u tekst.

Međutim, dvije delegacije nisu mogle prihvatiti uključivanje pojma višestruke diskriminacije, izražavajući, među ostalim, sumnje u pogledu njegove praktičnosti. Neke druge delegacije zadržale su analitičku rezervu na to pitanje.

b) podaci o jednakosti (članak 15. stavak 4. i uvodna izjava 28.)

U prijedlozima u vezi s nacrtom predsjedništvo je preformuliralo tekst o zahtjevima koji se odnose na prikupljanje statističkih podataka, nastojeći državama članicama pružiti veću fleksibilnost te pozivajući ih na promicanje prikupljanja podataka o jednakom postupanju i diskriminaciji, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i praksom te mjerodavnim pravom Unije, osobito onim povezanim sa zaštitom osobnih podataka.

Mnoge delegacije pozdravile su novi tekst.

⁷ Direktiva Vijeća od 19. prosinca 1978. o postupnoj provedbi načela jednakog postupanja prema muškarcima i ženama u pitanjima socijalne sigurnosti. SL L 6, 10.1.1979., str. 24.

c) **ostala pitanja** (*uvodne izjave 2.a, 4., 5.a, 6., 7., 12., 12.ab, 21. i 28.*)

Predsjedništvo je napravilo niz prilagodaba uvodnih izjava, među ostalim dodavanjem posebne uvodne izjave o Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom (UNCRPD) (uvodna izjava 2.a) i upućivanja na političke izjave Vijeća na temu diskriminacije (uvodna izjava 5.a), kao i na preporuku Komisije o europskom stupu socijalnih prava (uvodna izjava 7.).

III. OTVORENA PITANJA

Potrebna je daljnja rasprava o navedenim pitanjima, kao i nizu drugih otvorenih pitanja, među ostalim o:

- području primjene direktive jer se neke delegacije protive uključivanju socijalne zaštite i obrazovanja u područje primjene,
- preostalim aspektima podjele nadležnosti i supsidijarnosti te
- pravnoj sigurnosti u pogledu obveza koje bi se utvrdile direktivom.

Dodatne pojedinosti o stajalištima delegacija nalaze se u dokumentima 12362/17 i 14071/17.

IV. ZAKLJUČAK

Iako je tijekom estonskog predsjedanja ostvaren konkretan napredak o pitanjima o kojima se raspravlja, potrebne su daljnje političke rasprave prije nego što se u Vijeću bude mogla postići potrebna jednoglasnost.